

1 Jaké druhy lhůt se uplatňují v občanskoprávních řízeních?

Lhůty, které se používají v občanském právu procesním, lze obecně seskupit takto:

a. Minimální lhůty pro předvolání druhého účastníka řízení a případně třetích stran a svědků k soudnímu řízení. Tato lhůta činí zpravidla jeden týden. Lhůta v délce nejméně jednoho týdne se obvykle použije rovněž pro předvolání zúčastněných stran k řízení o návrhu, ledaže soud stanoví jinak (články 114–119 a 276 (předvolání účastníků řízení a třetích stran) a články 170 a 284 (předvolání svědků) občanského soudního řádu (*Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering*)). Je důležité uvést, že má-li žalovaný známou adresu mimo Nizozemsko nebo je-li známo, že žalovaný momentálně pobývá mimo Nizozemsko, činí lhůta pro předvolání tohoto účastníka nejméně 4 týdny (článek 115 občanského soudního řádu).

b. Maximální lhůty pro podání opravných prostředků. Opravný prostředek v podobě odporu (*verzet*) je obvykle nutno podat do 4 týdnů. Lhůty v délce 3 měsíců se obvykle vztahují na odvolání (*hoger beroep*), dovolání k Nejvyššímu soudu (*cassatie*) a žalobu na zrušení pravomocného rozsudku (*herroeping*) (viz článek 143 (odpor), články 339 a 358 (odvolání), články 402 a 426 (dovolání k Nejvyššímu soudu) a články 383 a 391 (zrušení pravomocného rozsudku) občanského soudního řádu).

c. Lhůty pro provedení procesních úkonů ze strany účastníků řízení a soudu. Tyto lhůty jsou obvykle v rozmezí od dvou do šesti týdnů. Za určitých okolností může soud povolit odklad provedení procesního úkonu.

d. Promlčecí lhůty pro zahájení soudního řízení a uplatnění práva na výkon rozhodnutí. Obecná promlčecí lhůta činí 20 let. V mnoha případech se však použije kratší promlčecí lhůta v délce 5 let. Platby rostoucího penále se promlčí po 6 měsících ode dne jejich vzniku. Promlčecí lhůta, která již běží, může být přerušena, načež může začít běžet nová promlčecí lhůta. Například promlčecí lhůta, která se vztahuje na právo na výkon rozhodnutí, může být přerušena doručením rozsudku nebo jiným opatřením k výkonu rozhodnutí (články 306–325, svazek 3 občanského zákoníku (*Burgerlijk Wetboek*)). Na zákonné lhůty se vztahují rovněž pravidla stanovená v zákoně o obecném prodloužení lhůt (*Algemene Termijnenwet*).

2 Seznam dnů pracovního klidu podle nařízení (ES/Euratom) č. 1182/71 ze dne 3. června 1971.

Kromě sobot a nedělí stanoví zákon o obecném prodloužení lhůt tyto dny jako všeobecně uznávané státní svátky:

Nový rok: 1. leden

Velký pátek: pátek před Velikonocemi

Velikonoční pondělí: pondělí po Velikonocích

Nanebevstoupení Páně: čtvrtek 40 dní po Velikonocích

Den panovníka: 27. duben

Den osvobození: 5. květen

Svatodušní pondělí: pondělí po Svatodušní neděli

1. a 2. svátek vánoční: 25. a 26. prosinec.

3 Jaká jsou obecná pravidla pro počítání lhůt v různých řízeních ve věcech občanských a obchodních?

Na zákonné lhůty se vztahují pravidla stanovená v zákoně o obecném prodloužení lhůt. Tento zákon stanoví, že lhůta uvedená v určité písemnosti, která končí v sobotu, neděli nebo všeobecně uznávaný státní svátek, se prodlužuje do konce následujícího dne, kterým není sobota, neděle nebo všeobecně uznávaný státní svátek. V případě potřeby se lhůta zahrnuje nejméně 3 dny prodlužuje tak, aby zahrnovala nejméně 2 dny, kterými není sobota, neděle nebo všeobecně uznávaný státní svátek.

Ve vnitrostátních procesních pravidlech pro občanskoprávní řízení zahájená předvoláním k soudu (*Landelijk procesreglement voor civiele dagvaardingen bij de rechtbanken*) se lhůta 6 týdnů bere jako počátek pro provedení procesních úkonů účastníky řízení a vyhlášení rozsudku. V souladu s pravidly občanskoprávního řízení pro okresní soudní oblasti (*Landelijk reglement voor de civiele rol van de kantonsectoren*) uplatňují okresní soudy v zásadě lhůty v délce 4 týdnů (<http://www.rechtspraak.nl>).

4 Pokud musí být určitý úkon nebo formalita vykonány v dané lhůtě, kdy tato lhůta začíná?

Počátkem lhůty je vždy první den následující po rozhodné skutečnosti.

Předvolání

Není použitelné.

Opravné prostředky

Lhůta pro podání opravného prostředku ve formě odporu (což je možné pouze proti rozsudkům v nepřítomnosti) má tři různé počáteční doby: okamžik, k němuž je rozsudek osobně doručen odsouzenému;

v případě, že se použije jiný způsob doručení: okamžik, k němuž odsouzený provede úkon prokazující, že si je rozsudku vědom, nebo zahájení výkonu rozhodnutí, a

v ostatních případech: okamžik, k němuž je výkon rozhodnutí ukončen.

Běh lhůty pro podání odvolání a dovolání k Nejvyššímu soudu proti rozsudkům se počítá ode dne, k němuž je rozsudek doručen. Prvním dnem této lhůty je den následující po dni doručení rozsudku. Viz rovněž odpověď na otázku č. 12.

Lhůta pro odvolání a dovolání k Nejvyššímu soudu proti rozhodnutím se počítá:

ode dne, k němuž bylo rozhodnutí doručeno, v případě žalobce a zúčastněných stran, kteří se dostavili na jednání, a doručení či jiného oznámení v případě ostatních zúčastněných stran.

Lhůta pro podání žaloby na zrušení rozsudku nebo rozhodnutí, které nabylo právní moci, začíná běžet ode dne, kdy nastal důvod pro zrušení a žalobce nebo návrhové strany se o něm dověděly, každopádně však nikoli dříve, než rozsudek nebo rozhodnutí nabude právní moci, tj. již je nelze zrušit podáním odporu, odvolání nebo dovolání k Nejvyššímu soudu.

Procesní úkony

Lhůty stanovené pro provedení procesních úkonů se obvykle počítají od předchozího dne v rozvrhu projednávání v celých týdnech. Příklad: podle rozvrhu projednávání je soudní jednání, které se konalo ve středu, uvedeno v rozvrhu projednávání znovu ve středu o 4 týdny později a lhůta pro podání je stanovena na 10 h. Je-li například určitá věc z rozvrhu projednávání vyškrtuta, určí soud datum, k němuž bude do rozvrhu projednávání opět zařazena.

Promlčecí lhůty

Počátek promlčecích lhůt, které se vztahují na podání žalob, závisí na povaze žaloby. Například právo podat žalobu, kterou se vymáhá splnění smluvní povinnosti něco poskytnout nebo učinit, vyprší 5 let od začátku dne následujícího po dni, kdy se nárok stal vymahatelným. Příklad: právo podat žalobu na ukončení nezákonného stavu zaniká 5 let od začátku dne následujícího po dni, k němuž lze požadovat okamžité ukončení daného stavu.

Výkon rozhodnutí

Právo na výkon rozhodnutí zaniká zpravidla 20 let od začátku dne následujícího po dni, kdy byl rozsudek vynesen.

5 Může být počátek běhu lhůty ovlivněn nebo změněn způsobem předání nebo doručení písemností (osobní doručení soudním doručovatelem nebo doručení poštou)?

Nikoli. V některých případech však způsob, jakým se účastník o rozsudku dozvěděl, ovlivňuje počátek běhu lhůty pro podání opravného prostředku, např. pro podání odporu. Viz rovněž otázka č. 4.

6 Pokud výskytem události počíná lhůta běžet, započítává se den, kdy k události došlo, do výpočtu lhůty?

Nikoli. Lhůta začíná běžet ode dne následujícího po dni, kdy daná skutečnost nastala.

7 V případě, kdy je lhůta vyjádřena ve dnech, započítávají se do uvedeného počtu dní kalendářní, nebo pracovní dny?

Není-li uvedeno jinak, používají se v nizozemském právním řádu kalendářní dny. Zákon o obecném prodloužení lhůt stanoví, že lhůta, která končí v sobotu, neděli nebo všeobecně uznávaný státní svátek, se prodlužuje do konce následujícího dne, kterým není sobota, neděle nebo všeobecně uznávaný státní svátek.

V případě potřeby se lhůta zahrnující nejméně 3 dny prodlužuje tak, aby zahrnovala nejméně 2 dny, kterými není sobota, neděle nebo všeobecně uznávaný svátek.

8 Kdy je tato lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích?

Ty se vztahují rovněž na kalendářní měsíce a kalendářní roky.

9 Je-li lhůta vyjádřena v týdnech, měsících nebo rocích, kdy taková lhůta vyprší?

Předvolání

Není použitelné.

Opravné prostředky

V řízení na základě předvolání se opravné prostředky uplatňují vydáním předvolání. Pokud to nepovolí soud, k němuž se má předvolaný účastník dostavit, nemůže soudní vykonavatel vydat oznámení po 20.00 hod. Lhůta proto ve skutečnosti končí poslední den ve 20.00 hod. V těchto řízeních je třeba mít rovněž na paměti, že se do běhu lhůty pro předvolání nezapočítává den vydání předvolání ani den, k němuž je účastník předvolán, aby se dostavil k soudu (první den v rozvrhu projednávání). Minimální lhůta je proto v rozmezí mezi těmito dvěma daty.

V řízení o návrhu se opravné prostředky uplatňují podáním návrhu na podatelně soudu. To lze učinit poštou nebo osobně během úředních hodin podatelny, nebo faxem do půlnoci posledního dne lhůty.

U opravných prostředků v rodinných věcech se počátek lhůty mírně liší od lhůty vztahující se na opravné prostředky v ostatních řízeních o návrhu (viz rovněž otázka č. 4 „Opravné prostředky“). Navrhovatel může podat opravný prostředek do 3 měsíců ode dne vynesení rozsudku. Ostatní zúčastněné strany mohou opravný prostředek podat do 3 měsíců ode dne, kdy jim bylo rozhodnutí doručeno nebo jinak oznámeno.

Procesní úkony

Je-li věc uvedena v rozvrhu projednávání, vztahuje se na podání písemností níže uvedené. Písemnost určená pro den v rozvrhu projednávání se podává podatelně soudu ve lhůtě pro předložení. To je nejzazší termín, k němuž musí být veškeré písemnosti s výjimkou předvolání a zpráv k dispozici soudu. V souladu s vnitrostátními procesními pravidly je příslušným dnem a časem pro předložení písemností: středa v 10.00 hod. Nekoná-li se soudní jednání, jelikož věc je projednávána písemně, jsou písemnosti předloženy podatelně soudu v den uvedený v rozvrhu projednávání nebo před tímto dnem. U okresního soudu se vždy koná soudní jednání, přičemž v tomto případě mohou být procesní úkony učiněny i ústně. Písemnosti musí být předloženy podatelně soudu nejpozději v den, který předchází dni uvedenému v rozvrhu projednávání. To lze učinit poštou nebo osobně během úředních hodin podatelny, nebo faxem do půlnoci dotyčného dne.

Promlčecí lhůty

Viz rovněž „Promlčecí lhůty“ v otázce č. 4. U některých práv na podání žaloby je důležitý okamžik, kdy se účastník dozví o určité skutečnosti. Příklad: právo podat žalobu k vymáhání splatné platby zaniká 5 let od začátku dne následujícího po dni, kdy se věřitel dozvěděl o existenci pohledávky a o totožnosti příjemce, v každém případě 20 let po vzniku nároku.

10 Připadá-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, či den pracovního klidu je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den?

Ano, lhůta, která vyprší v sobotu, neděli nebo všeobecně uznávaný státní svátek, se prodlužuje do konce následujícího dne, kterým není sobota, neděle nebo všeobecně uznávaný státní svátek. Podle zákona o obecném prodloužení lhůt se to však nevztahuje na lhůty stanovené zpětným počítáním od určitého okamžiku nebo skutečnosti. Jinými slovy, toto pravidlo platí pro maximální lhůty, a nikoli pro minimální lhůty.

11 Existují zvláštní okolnosti, za kterých lze prodloužit lhůty? Jaké jsou podmínky pro získání takových prodloužení lhůty?

V některých případech umožňuje zákon prodloužení lhůty. Pokud například strana, která neměla ve věci úspěch, během lhůty pro podání opravného prostředku zemře a její dědicové chtějí být jejím nástupcem v odvolacím řízení, uplatní se nová tříměsíční lhůta.

Pravidla týkající se lhůt se obvykle striktně prosazují, ačkoliv nizozemský Nejvyšší soud (*Hoge Raad der Nederlanden*) stanovil výjimku pro případy, kdy odvolateli nebyl bezodkladně oznámen rozsudek z důvodu chyby či opomenutí na straně soudu. V tomto případě dotyčná strana zmeškala lhůtu nikoli vlastní vinou a udělí se mu krátké prodloužení lhůty.

12 Jaké lhůty platí pro opravné prostředky (odvolání)?

Lhůta pro podání opravného prostředku (odvolání) činí obvykle 3 měsíce. V určitých občanskoprávních řízeních, jako je řízení o předběžném opatření (zrychlené řízení), se na odvolání a dovolání k Nejvyššímu soudu vztahují kratší lhůty, a to 4 týdny resp. 8 týdnů.

13 Mohou soudy změnit lhůtu pro dostavení se k soudu nebo stanovit zvláštní datum pro dostavení se?

Všechny lhůty týkající se dostavení k soudu jsou minimálními lhůtami. Maximální lhůta není stanovena.

Předvolání

Lhůty pro předvolání účastníka může soud na návrh žalobce zkrátit, je-li to nezbytné, s výhradou určitých podmínek. V řízení o předběžném opatření je předvolání vydáno až poté, co soudce stanovil datum a čas soudního jednání, které se může konat i v neděli. V případě potřeby lze účastníka předvolat ve velmi krátké lhůtě. Soud může stanovit kratší lhůtu pro předvolání účastníka rovněž v řízení o návrhu (žalobě).

Soud nemůže lhůtu pro předvolání účastníka prodloužit, ačkoli v řízení o návrhu (žalobě) může stanovit delší lhůtu pro dostavení se k soudu (viz otázky č. 7 a 8).

Procesní úkony

Soud může prodloužit lhůty, v nichž musí účastníci provést procesní úkony, pokud o to společně požádají. Je-li žádost podána jednostranně, odklad je povolen pouze na základě pádných důvodů či vyšší moci. K pádným důvodům patří například skutková nebo právní složitost dané věci, potřeba vyčkat na rozsudek v jiném souvisejícím řízení nebo situace, kdy jsou účastník nebo jeho právní zástupce nemocní či na dovolené.

14 Pokud je písemnost zaslána osobě, která má bydliště v místě, kde se prodlužuje lhůta, ale oznámení je učiněno v místě, kde se tato výhoda neuplatní, přijde tato osoba o výhodu prodloužení lhůty?

Nizozemský právní řád neobsahuje ustanovení pro takovou situaci.

15 Jaké jsou důsledky nedodržení lhůt?

Předvolání

Je-li účastník předvolán v nedostatečné lhůtě, je předvolání neplatné, pokud se žalovaný nedostaví k soudu, a za neplatné je prohlásí soud. Neplatným se nestává automaticky. Žalobce může tuto vadu napravit vydáním pozměněného oznámení soudního vykonavatele před prvním datem v rozvrhu projednávání. Jestliže se žalovaný nedostaví k soudu první den podle rozvrhu projednávání, zkontroluje se, zda předvolání nemá vady, které mohou vést k jeho neplatnosti. Je-li předvolání v pořádku, žalovaný je prohlášen za nepřítomného kvůli nedostavení se k soudu a žalobě je obvykle vyhověno pro zmeškání. Pokud se žalovaný nedostaví a je pravděpodobné, že oznámení soudního vykonavatele neobdržel v důsledku vady, prohlásí soud oznámení za neplatné. Jestliže se žalovaný nedostaví k soudu ani nepověří právního zástupce, ačkoliv byl v předvolání k tomu vyzván, a pokud se ukáže, že oznámení soudního vykonavatele obsahovalo vadu, která má za následek jeho neplatnost, není žalovaný prohlášen za nepřítomného kvůli nedostavení se k soudu. Soud stanoví v rozvrhu projednávání nové datum a nařídí, aby byla vada odstraněna na náklady žalobce. Pokud se žalovaný dostaví k soudu a nedovolává se vady, považuje se předvolání za správné.

Opravné prostředky

Je-li překročena lhůta pro podání opravného prostředku, je příslušnou sankcí odmítnutí odvolání. Příslušné soudní rozhodnutí se poté stává pravomocným, tj. nelze je zrušit podáním odporu, odvolání či dovolání k Nejvyššímu soudu.

Procesní úkony

Není-li procesní úkon proveden ve stanovené lhůtě, lze za určitých podmínek dosáhnout odkladu (viz otázka č. 10). Není-li možné odklad získat, právo na provedení procesního úkonu zaniká.

Promlčecí lhůty

Pokud zúčastněná strana nechala uplynout lhůtu pro zahájení soudního řízení, existuje právo, jehož se žaloba týkala, i nadále. Nelze je však již uplatnit u soudů.

16 Pokud lhůta uběhne, jaké opravné prostředky mohou využít účastníci, kteří zmeškali lhůtu, tj. u rozsudku pro zmeškání?

Účastníci, kteří zmeškali lhůtu, mají k dispozici tyto opravné prostředky.

Předvolání

Žalovaný, který se nedostaví k soudu první den podle rozvrhu projednávání, je obvykle odsouzen v nepřítomnosti. Dokud nebyl vynesena pravomocný rozsudek, může žalovaný zabránit rozsudku pro zmeškání tím, že se dostaví k soudu jako účastník řízení. Po vynesení pravomocného rozsudku může účastník, který byl odsouzen v nepřítomnosti, podat opravný prostředek ve formě odporu. V řízení o návrhu se rozsudek pro zmeškání, zabránění rozsudku pro zmeškání dostavením se k soudu a odpor nepoužijí. V těchto případech může zúčastněná strana, která se nedostavila k soudu, podat odvolání.

Opravné prostředky

Lhůty pro podání opravného prostředku prosazuje soud bez návrhu. Lhůty pro podání odvolání a dovolání k Nejvyššímu soudu jsou závazné. Soudy postupují při uplatňování těchto lhůt v zájmu právní jistoty velmi striktně. Nizozemský Nejvyšší soud však zavedl určitou flexibilitu s ohledem na odvolání v řízení o návrhu. V oznámení o odvolání musí být uvedeny důvody odvolání, v případech, kdy bylo rozhodnutí vydáno, dosud však nebylo zasláno, a odvolatel proto nemá k odůvodnění přístup, je však přípustné uvést důvody odvolání v následném, doplňujícím oznámení o odvolání. Samotné odvolání je však třeba podat ve stanovené lhůtě. Pouze ve výjimečných případech, kdy se soud dopustil dvojí chyby, se lhůta prodlužuje o 14 dní od obdržení rozhodnutí. Tak je tomu v případě, že účastník podávající odvolání nevěděl a nemohl vědět, kdy bude rozhodnutí vyneseno, v důsledku chyby na straně soudu (nebo soudního tajemníka) a rozhodnutí bylo zasláno nebo vydáno až poté, co vypršela lhůta pro odvolání, v důsledku chyby, kterou nelze přičíst odvolateli. V řízení na základě předvolání nemusí být v oznámení o odvolání uvedeny jeho důvody. Ty jsou uvedeny teprve v pozdější fázi řízení.

Procesní úkony

Za určitých okolností lze požádat o odklad provedení procesních úkonů (viz otázka č. 13). Není-li odklad získán, právo na provedení procesního úkonu zaniká.

Promlčecí lhůty

S ohledem na vypršení promlčecích lhůt není k dispozici jiný opravný prostředek než jejich včasné přerušení (viz otázka č. 1 písm. d.). Ve velmi výjimečných případech však může soud rozhodnout, že promlčení je v rozporu se zásadami přiměřenosti a spravedlnosti.

Poslední aktualizace: 12/09/2018

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.